

پرخاشگری در دانش آموزان : یک مطالعه مروری

رضا ذاکری^۱، رسول ذاکری نسب^۲، صدیقه شاکری حکمی^۳

۱-آموزگار پایه پنجم دبستان فرخی یزدی تیاب

۲-دبیر ریاضی مدرسه‌ی شهید منتظری

۳-آموزگار پایه اول دبستان فرخی یزدی تیاب

چکیده:

زمینه و هدف: پرخاشگری هر نوع رفتاری می‌گویند که هدف آن آسیب فیزیکی و روانی به سایر افراد است. رفتار پرخاشگرانه دوران کودکی با رفتارهای ضداجتماعی دوران بزرگسالی ارتباط دارد. همچنین موجب مشکلات زیادی در خانواده و مدرسه می‌شود. این تحقیق با هدف بررسی پرخاشگری در دانش آموزان انجام می‌شود **روش و بررسی:** جستار حاضر در زمره‌ی پژوهش‌های کیفی بود و از نوع مروری می‌باشد. رویکرد آن توصیفی و شیوه‌ی گردآوری اطلاعات به صورت اسنادی و مطالعه منابع دسته اول و دوم در پایگاه‌های داده است. **یافته‌ها:** نتایج تحقیقات موجود درباره‌ی پرخاشگری در دانش‌آموزان حاکی از آن است که رفتار پرخاشگری در کودکان می‌تواند تحت تأثیر رفتار والدین به عنوان یک الگو، در اثر مشاهده و تقلید، تهدید و ناکامی‌ها، دفاع از خود، بازی‌های رایانه‌ای خشن و جنگی، خود محور بودن کودک و خانواده‌های تک والدینی ایجاد شود و پیامدهایی از جمله طرد شدن از سوی همسالان، تصور منفی برای آموزگار، افت تحصیلی و مصرف مواد و بزهکاری و انواع مشکلات روانی و جسمانی گردد. روش‌های کاهش پرخاشگری در دانش آموزان شامل: آموزش مهارت ارتباطی، تمرینات جسمانی و ورزش، کتاب درمانی، قصه گویی، نقاشی درمانی، مدیریت خشم، مقابله با استرس، آموزش مهارت همدلی است. **نتیجه گیری:** با توجه به این یافته‌ها نتیجه گیری می‌شود، به منظور کاهش مشکلات ناشی از پرخاشگری نیاز به فراهم ساختن شرایط مناسب برای دانش آموزان و همچنین در دسترس قرار دادن این گونه داده‌ها احساس می‌شود. **کلید واژه‌ها:** دانش آموزان، پرخاشگری، مروری

مقدمه

پرخاشگری هر نوع رفتاری می‌گویند که هدف آن آسیب فیزیکی و روانی به سایر افراد است. حالت منفی ذهنی همراه با انحرافات شناختی و رفتاری ناسازگار که به شیوه‌های متعددی ابراز می‌شود. گاهی اوقات بصورت خشم فروخورده می‌شود (بخشی پور و رمضان زاده، ۲۰۱۶). گاهی اوقات طرف مردم و اشیاء محیطی معطوف می‌شود. وقتی کودک یا نوجوانان روش مناسبی برای غلبه با محیط و ارتباط با اطرافیان خود نداشته باشد. در مدیریت خشم مشکل داشته باشد این رفتار بروز می‌یابد (حسن پور و همکاران، ۲۰۱۳). پرخاشگری از نظر روانشناسی یعنی ناتوانی در کنترل خشم؛ بنابراین برخلاف آنکه برخی پرخاشگری را نشانه قدرت می‌دانند نمایانگر ضعف و درماندگی فرد در مقابل با مشکلات و کنترل خود است و بدیهی است که کسی که در کنترل حالات خود ناتوان است فرد قدرتمند و موفق بر زندگی نخواهد بود (اشرفی و همکاران، ۱۳۹۳). مراجعه افراد به مراکز بهداشت روانی از گستردگی این مشکل خبر می‌دهد. برآوردها نشان داده‌اند که مراجعه کنندگان به درمانگاه‌های سرپایی برای زیر مجموعه‌های اختلال سلوک که پرخاشگری هم یکی از آنها است ۱/۳ الی ۵۰ درصد مراجعان کودکان و نوجوانان را شامل می‌شوند (واحدی و صادقی‌پور، ۲۰۱۶).

رفتار پرخاشگرانه دوران کودکی با رفتارهای ضداجتماعی دوران بزرگسالی ارتباط دارد. همچنین موجب مشکلات زیادی در خانواده و مدرسه می‌شود از جمله مشکلات این اختلال مانند: افت تحصیلی، اخراج از مدرسه، طرد از سوی همسالان و اولیای مدرسه، مصرف مواد و بزهکاری شود (صحت و همکاران، ۱۳۹۳). معمولاً کودکان پرخاشگر بیشتر از مدرسه و آموزشگاه گریزان هستند (حسن پور و همکاران، ۲۰۱۳).